

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี ครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติพุเตยในปัจจุบันและศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แล้วนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา มาสังเคราะห์และเสนอเป็นแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่สอดคล้องกับศักยภาพของอุทยานแห่งชาติพุเตย โดยมีวิธีการดำเนินการและระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรเป้าหมาย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรเป้าหมาย

- 1) ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

- (1) หัวหน้าอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรีหรือผู้มีฐานะเทียบเท่า จำนวน 1 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)
- (2) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในอุทยานแห่งชาติพุเตย จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง(Purposive sampling)
- (3) ชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่โดยรอบอุทยานแห่งชาติพุเตย ได้แก่ชุมชนหมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคี จำนวน 52 ครัวเรือนโดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental random Sampling) โดยกำหนดสุ่มตัวแทน 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรเป้าหมาย โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ณ อุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้แบบสำรวจและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรเป้าหมายในการศึกษา ประกอบด้วย

- (1) หัวหน้าอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรีหรือผู้มีฐานะเทียบเท่า จำนวน 1 ชุด
- (2) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในอุทยานแห่งชาติพุเตย จำนวน 42 ชุด
- (3) ชุมชนหมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคี จำนวน 52 ครัวเรือน

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ แบบสำรวจ และแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น

- 1) แบบสำรวจการบริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติพุเตย

เป็นแบบสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาการสำรวจตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ และองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540 ข. หน้า 16-17)

- 2) แบบสอบถาม

- 2.1) บุคลากรของอุทยานแห่งชาติพุเตย

มีโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 การรับรู้หรือรับทราบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติพุเตย

- 2.2) ประชาชนชุมชนท้องถิ่น

สำหรับแบบสอบถามประชาชนชุมชนท้องถิ่น ข้อคำถามผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ตามองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1981, pp 41-42) คือการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการดำเนินกิจกรรม ด้านการใช้ประโยชน์ และด้านการได้รับประโยชน์ มีโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพปัจจุบัน สถานภาพในครอบครัว ระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน ตำแหน่งการเป็นผู้นำของชุมชน

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของชุมชนต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ โดยมีค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

2. ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach' s alpha coefficient) ได้ 0.7478

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์โดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage)
- 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)
- 3) นำเสนอผลงานวิจัย โดยอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ